

Afspraken handhaving corona maatregelen met CTB

Vanaf 25 september 2021 gaat Nederland verder open mét inzet van Corona Toegangsbewijzen (CTB) in de horeca, cultuur, professionele sport en evenementensector. Woensdag 16 september is daarover ook een brief aan de leden van het Veiligheidsberaad ('handhaving van het Corona Toegangsbewijs', kenmerk POC19) gestuurd. Die brief beschrijft de afspraken die op hoofdlijnen zijn gemaakt over de handhaving van het CTB. Dit afsprakenkader is daar een nadere uitwerking van.

Voor de handhaving blijven de uitgangspunten uit de 'landelijke afspraken handhaving Corona maatregelen' in principe van kracht. Onderstaand hebben we aan die afspraken de werkwijze met CTB toegevoegd. Daarin werken we voor de verschillende spelers de taken en verantwoordelijkheden nader uit. Ten slotte vervallen uit die afspraken de maatregelen die samenhangen met het handhaven van de 1,5 meter.

Op hoofdlijnen betreft het daarmee onderstaande verdeling die noodzakelijk is om tot goede naleving van de regels te komen.

- De Rijksoverheid is aan zet om het beleid ten aanzien van het CTB en de dilemma's en gemaakte keuzes helder te communiceren. Beleid dat duidelijk is en waarvan mensen de ratio en/of de gemaakte keuze kunnen begrijpen, is immers de basis voor naleving.
- Vervolgens is het van groot belang dat ondernemers/instellingen/verenigingen de redelijkerwijs van hen te verwachten maximale inspanningen leveren om ervoor te zorgen dat de gestelde maatregelen worden nageleefd door bezoekers. Zij worden geacht te toetsen of bezoekers een geldig CTB hebben, dat correspondeert met hun legitimatie. Lokaal worden door ondernemers en gemeenten afspraken gemaakt hoe hieraan invulling wordt gegeven
- Gemeenten houden risicogericht en steekproefsgewijs toezicht. Bij herhaaldelijke of opzettelijke niet-naleving van deze controleplicht door de ondernemer wordt tot daadwerkelijk ingrijpen (waarschuwen, last onder dwangsom, sluiten) over gegaan.
- De risicogerichte invulling wil zeggen dat de handhaving zal focussen op de locaties waar de risico's op besmetting en/of niet naleving het grootst worden geacht. Dit zijn bijvoorbeeld plekken waar regulier drukte ontstaat of op locaties waar er bij voorbaat al duidelijk is dat er overtreders zullen zijn. Gemeenten zijn in het algemeen goed op de hoogte van de plaatsen die dit betreft.
- Bestuursrechtelijke handhaving door gemeenten is in deze het sluitstuk en heeft het oogmerk om de naleving te bevorderen.
- Op de politie kan een beroep worden gedaan bij dreiging voor personen of de openbare orde.

Deze werkwijze gaat uit van vertrouwen en doet recht aan de inspanningen die het overgrote deel van de ondernemers en instellingen doet om de maatregelen na te (doen) leven. Daar waar het niet goed gaat wordt de verantwoordelijke aangesproken en waar nodig wordt er gehandhaafd door de gemeente, ondersteund door de politie.

Landelijke afspraken handhaving Corona maatregelen met CTB

- a. Rol burgers: We blijven een groot beroep doen op burgers als het gaat om de naleving van de maatregelen. Het naleven van de (basis)maatregelen levert een groot effect op in het terugdringen van het virus. Iedereen is daarmee zelf verantwoordelijk voor het op een juiste manier omgaan met toegangsbewijzen. Als iemand met een vals bewijs probeert binnen te komen, is er sprake van fraude. Hier kan gevolg aan worden verbonden op het moment dat iemand aangifte hiervan doet, of dat iemand op heterdaad is betrapt door een opsporingsambtenaar.
- b. Rol ondernemers: Het is aan ondernemers om de twm-maatregelen, protocollen en afsprakenkaders te vertalen naar hun zaak en de inrichting zo vorm te geven dat de klanten de coronamaatregelen kunnen naleven. Ondernemers treden actief op bij niet naleving van maatregelen door klanten. Er wordt een moreel appèl gedaan op ondernemers om zich met het oog op de volksgezondheid allemaal aan de regels te houden en ook concurrentievervalsing te voorkomen. Ondernemers dienen bij de ingang zelf te controleren of het CTB klopt en correspondeert met het legitimatiebewijs van de bezoeker. De ondernemer moet een bezoeker

de toegang weigeren op het moment dat deze niet aan de eisen voor toegang voldoet. Te denken valt ook aan centrale controlepunten waar bezoekers na controle van het CTB een toegangsbandje krijgen dat gedurende een tijdvak toegang tot horeca of instellingen kan worden verkregen.

- c. Inzet koepels: Het Rijk zal met koepels afspraken maken om de uitvoering en naleving van de afspraken en protocollen rond het CTB te stimuleren en hun leden hierop aan te spreken. Zij spelen een belangrijke rol in de communicatie naar hun achterban. Ook kunnen zij informatie verstrekken over de geldende regels en vragen van hun leden beantwoorden. Daarnaast kunnen zij ook de gevolgen zichtbaar maken van het niet naleveren van de regels: dan ontstaan er besmettingshaarden en kan sluiting volgen.
- d. Rol lokaal gezag: Burgemeesters zijn benoemd als bestuursorgaan en daarmee bestuurlijk en juridisch verantwoordelijk voor toezicht en de daaruit voortvloeiende maatregelen als dat nodig is. Burgemeesters dragen zorg voor goede afspraken met de ondernemers. Handhaving door het bestuursorgaan richt zich op evidente, stelselmatige en/of bewuste overtreding. In dat geval zal er door het bestuursorgaan (de burgemeester) in beginsel eerst worden gewaarschuwd, vervolgens bestuursdwang worden toegepast, worden beboet en tot slot kunnen locaties worden gesloten.

Wanneer ondernemers willens en wetens en openlijk ervoor kiezen om geheel geen invulling te geven de controle op het CTB zal stevig worden opgetreden. Lasten onder dwangsom en sluiting zijn dan de in te zetten middelen. Bij inzet van een dwangsom wordt een richtbedrag van 2500 euro aangehouden. Hierbij is het van belang dat er een goede informatiepositie ontstaat op basis waarvan onder andere onderscheid kan worden gemaakt tussen patronen en incidentele (onbewuste) overtredingen, waardoor herhaaldelijk overtreden kan worden geconstateerd. De burgemeesters zijn aan zet als het gaat om concrete handhaving bij overtreding.

Het is aan te bevelen om lokaal het gesprek aan te gaan over hoe de controle door en de ondersteuning aan ondernemers het beste vorm kan worden gegeven. Om dit te faciliteren, heeft het kabinet besloten om voor de periode oktober tot december extra middelen (€ 45 mln.) beschikbaar te stellen. Deze kunnen ingezet worden voor beveiligers die ondernemers helpen bij de controle van CTB ofwel in een bepaald gebied controleren op het bezit van een CTB. Voorbeeld hierbij zijn de zogenaamde sus-ploegen

- e. Rol handhavers: de handhaver beslist binnen zijn professionele ruimte welk instrument hij inzet. Bijvoorbeeld als bezoekers niet willen vertrekken of als hen de toegang geweigerd is. De politie handhaaft primair op de openbare orde problematiek. Bij dreigende situaties treden zij uiteraard ook op. Uiteindelijke prioriteiten en de in te zetten middelen zijn te bepalen door de lokale driehoek. De politie heeft geen rol in het daadwerkelijk aan de deur controleren van CTB van burgers. Dit ligt bij de ondernemer. Alleen bij dreiging wordt een beroep op de politie gedaan.